

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 66. — ŠTEV. 66.

NEW YORK, TUESDAY, MARCH 20, 1923. — TOREK, 20. MARCA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

PRIPRAVE ZA DOLGOTRAJEN ODPOR

Nemška vlada se baje pripravlja na dolg boj. — Pogajanja, ki so se vsrila dosedaj, so ostala brezuspešna. — Sedanji odpor Nemčije se bo istotako zrušil, kot se je zrušil leta 1918.

Berlin, Nemčija, 19. marca. — Polagoma so prišla na dejstva, tikajoča se zadnjih pogajanj glede izpraznenja Ruhr ozemlja, katero so zasedli Francozi. Za enkrat pa ni bilo proglašeno ničesar drugega kot to, da je rekel francoski ministrski predsednik Poincaré, da se sploh ne more pogajati z Nemci in da se morajo slednji vdati Francozom na milost in nemilost.

Nemčija je pripravljena na trajno zasedenje Ruhr okraja. Na zaupnih konferencah z zastopniki nemškega časopisa je naprosila vlada kancelarja Cuno, naj pripravi nemško občinstvo na dolg in obupen boj, kojega namen bo preiskusiti sile naroda do skrajnih meja.

„Izvojevali bomo boj v mejah, ki so bile določene že davno,“ je rekel. „Ta boj bo lahko trajal celo leto, a mi se ne brigamo za to.“

V Franciji pa očitno prevladuje vtis, da se bo odpor Nemčije zrušil na približno isti način, kot je bila zrušena nemška fronta leta 1918. Tukaj pa prevladuje nazor, da bo nemški narod mobiliziral vse svoje sile in da bo vzdržal do konca, če bo treba.

Splošno je znano, da je odpor proti francoskemu nasilju dosti močnejši od tedna do tedna in sicer v vseh slojih prebivalstva. Nemški veleindustrijalet so sicer različnega mnenja, a vendar so solidarni z ostalo Nemčijo v svojem odporu proti francoskemu nasilju. Vsi tedaj tega je malo verjetno, da bi sklenili kak kompromis s francoskimi veleindustrijalet.

POULIČNE KARE, KI NE POVZROČAJO ROPOTA.

St. Paul, Minn., 19. marca. — Twin City Rapid Transit Company, ki obratuje med St. Paulom in Minneapolisom, je vprizorila poskuse z novimi pouličnimi karami, ki baje ne povzročajo nikakega kravala ali ropota.

Podpredsednik družbe je izjavil, da ne bodo od sedaj naprej povzročale kare nikakega ropota in da bodo od sedaj naprej vozile na približno isti način kot vozijo avtomobili.

ŽELEZNISKIM BANDITOM SE NI POSREČIL NAPAD.

Tacoma, Wash., 18. marca. — Trije banditi so napadli potnike nekega Northern Pacific vlaka pri South Prairie danes zjutraj, a posa pomožnih šerifov jih je pozneje aretirala, kajti nekemu poštnemu uslužbenecu se je posrečilo prikriti \$15,000, katere je prevažal.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVLJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potem naložba banki izvršujejo manjšave, hitro in po nizkih cenah.

Včasih se bile naložbe celo obsele!

Jugoslavija:

Raspisila na enake polne in izplačuje „Kr. poštni čekovni urad in „Jadranska banka“ v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pošt in hitro izplačilo najugodnejše.

100 Din. . .	\$ 1.30	K 400
200 Din. . .	\$ 2.40	K 800
500 Din. . .	\$ 5.80	K 2,000
1000 Din. . .	\$ 11.10	K 4,000
2000 Din. . .	\$ 22.00	K 8,000
5000 Din. . .	\$ 54.50	K 20,000

Italija in zasedeno ozemlje:

Raspisila na enake polne in izplačuje „Jadranska banka“ v Trstu, Opatici in Rednu.

50 lir	\$ 2.90
100 lir	\$ 5.50
300 lir	\$15.60
500 lir	\$25.50
1000 lir	\$50.00

Za pošiljatelj, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvatisoč lir dovoljujejo po možnosti še posebni popusti.

Vrednost dinarjev in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam doseže poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glavnice poslovanja v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po American Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavna zastopništvo Jadranske Banke.

SODNIKU SO ODVEDLI OTROKA.

K sodniku Leopoldu Minkinu v Albany je prišla služiti neka ženska, ki je rekla, da je Mary Conkling. Po par tednih službovanja je odvedla sodniku triletnega otroka Leona, ki ga vidite na sliki. Governor Smith je obljubil \$1000 nagrade onemu, ki otroka in služkinjo izsleda. Pred kratkim so jo našli v Newarku, N. J.

FRANCOZI NALOŽILI POSEBNE KAZNI

Izjavili so, da bodo morali Nemci plačati posebne kazni, če ne bodo hoteli plačati naloženih davkov.

Duesseldorf, Nemčija, 19. marca. — V francoskem glavnem stanu je bilo danes objavljeno, da so bile zadržane prve kazni, s katerimi so zapretili okupacijske oblasti lastnikom premoženja, če bi ne plačali potrebnega davka. V slučaju, da bi ne hoteli plačati ponovno, so Francozi zapretili, da bodo aretirani ter celo stavljeni pred vojno sodišče.

Francoski minister za javna dela, Trocuer, ter ravnatelj rudniškega urada, Guillaume, bosta dospela še tekom današnjega dne v Ruhr okraj, kjer se bosta informirala glede pospešenja dobave premoga ter koka iz tega okraja. Nemci trdijo, da so se polastili zavezniki sedem rogov, vključno rogov, ki leže v bližini Bottrop in Gelsenkirchen.

Francozi pa izjavljajo, da so pripravljene pošiljati koks v Francijo s pomočjo nemškega in poljskega delavstva, ki je nastanjen v posebnih barakah, pod nadzorstvom francoskega vojaštva.

Poročila, ki so prišla iz Aix-la-Chapelle, ugotavljajo, da je več tisoč premogarjev, zaposlenih pri nemških tvrdkah, zaprosilo za delo v rovin, ki so pod belgijsko kontrolo.

Razventega so zahtevali, da naj se jih izplačuje, v belgijskem denarju.

KABINET V GUATEMALI JE ODPSTOPI.

Guatemala City, Guatemala, 19. marca. — Dosedanji kabinet je odstopil v namenu, da pomaga pri reorganizaciji vlade.

ZATIRANJE ČASOPISJA.

Koblenc, Nemčija, 19. marca. V Ruhr okraju ter Porenjski izhaja 1450 listov. 455 teh listov so zatirali okupacijske oblasti za dobo od treh dni do več mesecev.

Tako se glasi v poročilih, ki so prišla iz Nemčije.

NEMŠKE PONUDBE ODLOČNO ZAVRNJENE

Nobena zavezniška država ne bo pomagati Nemčiji, in nemški parlament bo vsled tega najbrž izdal še tekom tekočega tedna poziv na javno mnenje sveta.

London, Anglija, 18. marca. — Kljub zatrdilom iz francoskih virov, da ni Nemčija dosedaj stavila še nikakih konkretnih predlogov glede uveljavljanja mira, so dobro informirani tukajšnji diplomati mnenja, da je stavila vlada kancelarja Cuno Franciji svoje ponudbe, s posredovanjem katerega nevtalnega poslanika ali katerega osebnega prijatelja francoskega ministrskega predsednika Poincaréja, ki pa je predlog odločno odklonil.

Ugotovilo francoskega zunanjega urada, da je treba staviti vsak predlog direktno in javno francoski vladi, smatrajo v Londonu za potrjeno govorico, da je dobila Francija že dosedaj gotovo indirektno mirovne predloge, prihajajoče iz nemških virov. Vsa znamenja kažejo, da ni francoska vlada teh predlogov sprejela raditega, ker jim manjka potrebne vladne avtoritete.

Poslaništva v Londonu trdijo, da ni mogla Nemčija dobiti niti ene dežele, ki bi prevzela posredovanje med Nemčijo in Francijo. Domneva se splošno, da bo naslednji korak Nemčije priziv na javno mnenje sveta in sicer potom nemškega državnega zbora, ki bo odločno izjavil, koliko je Nemčija pripravljena plačati — Franciji.

Tozadevni korak bo storjen v nemške meddržavnem zboru še tekom tekočega tedna.

V uradnih krogih so izjavili danes, da se bo cela zadeva najbrž zavlekla, dokler se ne bo sestel desetega aprila svet Lige narodov.

LORD CARNARVON ZBOLEL

Kajira, Egipt, 19. marca. — Lord Carnarvon, ki je nadzoroval in financiral izkopanje groba faraona Tutankamena, je zbolel na zastrupljenju krvi, najbrž vsled pika neke žuželke.

MORILEC MISS KING JE ZNAN POLICIJI

Ni je baje hotel oropati, pač pa se osvetiti nad njo. — Odkar je bila Dorothy Keenan umorjena je ostal v mestu.

New York, N. Y. 19. marca. — V policijskem glavnem stanu so izjavili včeraj, da je bila pozitivno ugotovljena identičnost resničnega morileca Dorothy King, ali pravzaprav Keenan, lepega metuljčka, katerega so našli umorjenega v njenem elegantne mstanovanju na zapadni 57. cesti.

Glasi se, da ne bo njegova aretacija povzročila nobenega presenečenja med lahkoživci, ki so jo poznali. Ostal je v mestu od časa, ko je bil izvršen umor. Policijska ga za enkrat še ni zaslila, — ker hoče zasledovati njegova gibanja ter se izogniti sumu, da je stalno pod nadzorstvom. Motiv njegovega dejanja je bila osveta. Rop je bil le stranska stvar. Vedel je vse, kar je bilo mogoče vedeti glede tega „metuljčka“ z Broadwayja.

John Marshall in njegov tajnik neki Mr. Wilson, za katerega se je prav posebno zanimal okrajni pravdnik Pecora, sta dosedaj še vedno prosta. Splošno je znano, da sta bila zadnja, ki sta videla Miss Keenan živo, a Mr. Pecora je izjavil, da ne veda ničesar o zločinu. Poslušajo okrajni pravdnik pa ni hotel povedati — zakaj.

Cilj njegove preiskave bo razširjen danes, ko bo zaslišal nekega moškega, o katerem se glasi, da je dobro poznal se razmere Miss Keenan ali Kingove in da je poznal tudi vse njene prijatelje in sovražnike. Okrajni pravdnik noče za enkrat objaviti imena tega človeka.

Medtem pa se vrše nadaljna policijska preiskovanja. Uspeh teh preiskovanj je bil dosedaj naslednji:

— John Thomas, zamorski Elevator man v poslopiju, v katerem je živel Miss Keenan, trdi ustrajno, da je bil Mr. Wilson edini človek, katerega je odvedel iz stanovanja v četrtek zjutraj. Pravi, da ni povedel navzdol Mr. Marshalla in da je pripravljen potrditi to pod prisego.

Pecora pa je prepričan, da se Thomas moti. Pravi, da ima dokaz, da je prišel tudi Marshall iz dotičnega stanovanja in da ga je Thomas potegnil navzdol. Ni pa hotel povedati, kakšne dokaze ima.

Okrajni pravdnik je nadalje razodel

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto volja list za Ameriko	67.00	Za New York in celo leto	67.00
In Canada	68.00	za pol leta	33.50
Za pol leta	33.50	Za inozemstvo za celo leto	67.00
Za četrt leta	16.75	za pol leta	33.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov. Dopolni bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da nam tudi prejšnje bivališe naznanijo, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 5278

VOLITVE V JUGOSLAVIJI

Eden najbolj uglednih ameriških listov, "The New York Times" je objavil v nedeljo pod tem naslovom zanimiv članek, iz katerega posnemamo sledeče:

Danes bodo Slovenci, Srbi in Hrvati izvolili prvi parlament troedine države. Parlament bo naslednik Ustavotvorne skupščine, ki je bila izvoljena leta 1920. Volitve se vrše v primernem času, kajti Jugoslavija ni v posebnih zadregah glede svoje zunanje politike. Največjo pozornost pa vzbujajo vprašanja, kaj se bo zgodilo z Nikolo Pašićem.

Četrto stoletje že načeljuje radikalni stranki, ki je pa v bistvu starokopitna in konservativna. On je bil ena najuglednejših osebnosti v Srbiji in je ena najuglednejših osebnosti v sedanji jugoslovanski državi. Šestdeset hrvaških poslancev ni hotelo prisostvovati sejam skupščine Sodelovali so z demokrati ter skušali ovreči Pašićevo ministristvo. Njihova zveza pa ni bila dosti močna. Pašić, vodja najmočnejše stranke v skupščini, se je vrnil k moči ter stvoril skoraj čisto radikalno vladno.

On je navdušen patriot in njegove zasluge so velike. Toda možak je že star, in nekateri pravijo, da ni več tako uporaben kot je bil. Toda on ve, kako je treba voditi državne posle. On trdno zaupa v enotno ustavo, hrvaškim federalistom noče dati nobenih koncesij in se zavzema za enakopravnost vseh treh jugoslovanskih plemen.

Ustavotvorna skupščina je imela 417 članov, med katerimi je bilo 96 radikalcev.

V novem parlamentu bo samo 313 sedežev. Če je verjeti poročilom iz Beograda, bo tudi v novem parlamentu približno isto število radikalcev.

Bivši ministrski predsednik Protić načeljuje skupini neodvisnih radikalcev, ki v novem parlamentu ne bodo imeli velike besede.

Demokratje so imeli v Ustavotvorni skupščini 94 sedežev. V to svrhu sta se namreč združili dve skupini, srbska opozicija in hrvaški unionisti.

Razlika se vedno obstaja, posebno med glavnima voditeljima Davidovičem in Pribičevićem.

Davidović veruje v federalizem, dočim je Pribičević unionist, toda bolj prosvitljen in moderen unionist kot pa Pašić.

Komunisti so imeli v Ustavotvorni skupščini 54 sedežev. Njihova stranka je pa izza leta 1921 jako oslabila. V Beogradu jih precej preganjajo, sicer pa smejo po deželi prosto zborovati in agitirati.

Vodja hrvaških kmetov Stjepan Radić se zavzema za neodvisno nevtoralno republiko Hrvatsko. Prejšnjo jesen je bil voljen nekoliko popustiti, če bi bil Pašić odстранjen. Ker je pa Pašić ostal, se je vrnil k svoji prvotni ideji.

Vse druge stranke so pa več ali manj razkrojene ter pri volitvah ne bodo prišle dosti vpoštev.

Iz Slovenije.**Z ljubljanskega vseučilišča.**

Na ljubljanski univerzi je bilo v zimskem semestru 1922 23 vpisanih 1257 slušateljev in slušateljic, in sicer: na tehniški fakulteti 422 slušateljev in 6 slušateljic, na juridični fakulteti 327 slušateljev in 4 slušateljice, na filozofski fakulteti 240 slušateljev in 51 slušateljice, na teološki fakulteti 111 slušateljev ter na medicinski fakulteti 83 slušateljev in 13 slušateljic.

K umoru družine Matek.

V drugi polovici decembra so se po Hrastniku in Trbovljah nenadoma pričele razširjati senzacijske vesti, da je orožništvo izsledilo morilec pred tremi leti v Sv. Juriju ob Sriju umorjene družine Matek. Govorice je šla od ust do ust, iz kraja v kraj in je vsak še marsikaj pridelal. Imenovala so se tudi razna imena, med drugim Franc Marčič iz Hrastnika, ki ga je ljudska govorica končno napravila v silni nepremišljenosti za morilec. Marčič je bil ravno takrat aretiran, ne da bi ljudje ve-

deli, zakaj. Senzacijska vest je prišla končno celo v časopise. Sedaj se je izkazalo, da se je Franc Marčič zgodila z nepremišljenim besedenjem velika krivica ter opravila obenem vse njegove najoče in bližnje sorodnike in jako neprijeten položaj. Da se ne bi med narodom in Hrastniku, Trbovljah in okolici širile še vnaprej podobne vesti, se izjavlja, da je bil Franc Marčič aretiran samo zaradi vojaške službe in da so vse vesti o kakih njegovih soudeležih pri umoru družine Matek samo plod ljudske domišljije in nepremišljenosti. Toliko v poljasilo in obenem tolažbo vsem sorodnikom Marčiča, ki so jim govorice prizadejale toliko nepotrebnega gorja.

Tatvine v Ljubljani.

Na glavnem kolodvoru je bil potniku Čestmiru Vokovčiču iz Čehoslovake ukraden potni kovček, v katerem je imel stvari v vrednosti 28.000 kron.

Jerici Šebat na Poljanskem nasipu je bila ukradena zlata ura, vredna 5000 kron.

HELMAR**IZDAJAJTE PAZNO SVOJ DENAR**

NAVADNE cigarete stanejo seveda manj, kajti vsebujejo navaden tobak in so v zavojčkih.

HELMAR cigarete vsebujejo 100% čisti turški tobak in so v lepenkastih skatljah, kar jih ščiti pred lomljenjem in krušenjem.

Če hočete dobiti polno vrednost za svoj denar, kupujte kakovost, ne pa količine.

20 HELMAR stane malo več kot 20 navadnih cigaret, za vsako HELMAR imate pa nekajkrat več užitka.

ZAPOMNITE SI ŠKATLJO IN IME.

Škatlje po 10 ali 20.

Anagoras

Izdelovalec prvovrstnih turških in ciprskih cigaret na svetu.

Kolesi sta bili ukradeni Alojziju Vetrlihu v Sodni ul. in Josipu Goljevščku v Kolodvorski ulici.

Suspendiran od službe.

"Ljudski Dnevnik" poroča, da je postajenačelnik v Kočevju in revident Edv. Repovš suspendiran od službe. Dravno pravdnstvo ga preganja radi poverbe.

Izprememba posesti v Mariboru.

Gostilno "Črni orel", ki je bil svojočasno znani Kemstockstübel, je kupil do sodanji najemnik Fran Zemljčič za svoto 6 milijonov 750 tisoč kron. Narodni krogi želijo, da postane ta gostilna res narodno slovensko središče.

Srebrna poroka.

25letnico poroke in javnega delovanja kot organizator obrtniškega je praznoval v ožjem družinskem krogu in v krogu svojih dobrih prijateljev dne 9. febr. Jakob Zadavec v Srednjem ob Dravi. Zadavec, vestni družinski oče in gospodar, kakor tudi vli delavec na narodnem in obrtniškem polju, je lastnik paromlina, podpredsednik Zveze južnoštajerskih obrtnih združenj ter svetnik trgovske in obrtniške zbornice.

Samomor iz ljubosumnosti.

Dne 5. februarja sta šla zakonca R. iz Lajtersperka pri Mariboru na gostijo, kjer sta se dobro zabavala. Ženo Marijo R. ponoči nenkrat napade ljubosumnost. Pričela se je jeziti, da pleše mož povečini z drugimi. Ker pa mož za to neresno ženino ljubosumnost ni kazal nobenega razumevanja, ga je žena ob 4. uri zjutraj obupana zapustila, tekla naravnost

na železniški tir in se vrgla pod vlak, ki jo je prerezal čez trebuh na dva dela. Zjutraj so jo našli raznesarjeno na tiru. Zapušča štiri nespreskrbljene otroke. Mož je uslužben pri žužni železnici.

Smrtna kosa.

Dne 7. februarja je po kratki, težki bolezni umrla Ana Košeninova, rojena Hafnerjeva. Pokojnica je bila v vseh ljubljanskih meščanskih krogih ugledna, vzorno marljiva žena posestnika in mesarskega mojstra. Njena vztrajnost in podjetnost je bila glavna opora moževu obrti, ki je ena največjih v Ljubljani. Bila je vsekar zavedna Slovenka, plemenitega srca in radodarnih rok.

Dne 7. febr. je umrl v Ljubljani po vsej Sloveniji znani gostilničar Peter Kriseh, dolgoletni restavracijski pri Feilincu, sedaj lastnik vinotoka v lastni hiši v Gledališki ulici. Pokojnik je bil na glasnik eden najbolj solidnih gostilničarjev. Rodom kočevski Nemeec je vzgojil svojo družino v strogo nemškem duhu, sam pa se ni nikdar vmešaval ne v narodne, ne v politične spore.

V ljubljanski javni bolnišnici je umrla Zofija Labece, soproga postajnega mojstra v poklju.

Iznana je bila iz Celja

za dobo 10 let Matilda Razpotnik, rojena in pristojna v Trbovlje.

Velik vlom v tobačno zalogo

se je izvršil v Laškem. Tatovi so odnesli raznega tobačnega materiala v vrednosti 22.355 dinarjev, gotovine pa 134 dinarjev. To je že sedaj četrti vlom, ki se je izvršil v zadnjem polletu v Laškem.

Peter Zgaga

Cerkovnik je pobiral po cerkvi. Nekateri so dajali več, nekateri manj.

Prišel je pa do človeka, ki se ni hotel postavljati s svojim darom.

Dar je stisnil v pest ter pomolil roko globoko v torbico, da bi ja nihče ne videl, kar je daroval. Cerkovnik se pa skloni k njemu ter mu pomenljivo zasepeta: Kar meni ga dajte v roko. Pri hlačah mi dva manjkata.

Novi časi, nove navade.

Prej sta mlada poročenca z velikim sijajem praznovala obletnico svoje poroke. Dandanašnji se pa ponavadi v počast tega veselja dogodka ločita.

Nekaj bi rad vedel: Kje so dobili nekateri naši ameriški Slovenci svoja srednja imena?

Na neki bolnišnici je tabla z napisom: V porodniški oddelku je otrokom vstop prepovedan.

Marsikateri zakon je podoben številki 10.

Eden zakonskih je nekaj, drugi pa nič.

Nikdar ni človeku bolj žal, kot če mora samemu sebi priznati: To me je izpametovalo.

V tanki, svetli spomladanski obleki je jako udobno, posebno v sedanjem času, če ima človek težko zimsko suknjo na sebi.

Če kak človek govori o sebi kot o "moji malenkosti", se smatra za izvanredno uglednega človeka.

Tepeš se vedno družijo v tolpe.

Celo mdriani med pogani so priznavali, da je od nekega prvotnega vz

Zagonetno, toda resnično.

Skrivnostni smrtni slučaj.

(Konec.)

— Kdo pa je bil pravzaprav ta gospod Remo? — je vprašal pomožni okrajni pravdnik.

— O tem sem že sam pogosto razmišljal. Šele pred kratkim je prišel v naše mesto, imel navidezno dosti denarja in glasilo se je, da hoče zgraditi tvornice v različnih delih države, v katerih bi izrabljali neko njegovo baje zelo dobičkanosno iznajdbo. Očetu Elizabete je staval zelo ugodne pogoje ter dvoril mladi dekletici na tak način, da je sprejela njegovo snubitev, česar bi gotovo ne storila, če bi ne domnevala, da sem ji nezvest. Na ta način so praznovali zoro. Mogoče se je Elizabeta pomislila, a prigovarjanja njenega očeta so odpravila zadnje njene pomisleke. Kdo pa sploh pozna žensko srečo?

— Zakonska pogodba, ki je bila sklenjena na postaven način, je določala, da mora oče Elizabete izplačati njenemu ženinu precejšnjo svoto kot doto in da bo postal njegov zet edini dedič. Remo pa se je moral obvezati, da bo podvojil doto svoje zaročenke iz svojih lastnih sredstev ter hipotekarno zagotoviti svoto, katero si bo šele pozno pridobil. Ne morem reči, če se je to dejanski zgodilo, vendar pa vem, da je dobil Remo doto v Syracuse se je glasilo, da hosta odpotovala v Italijo.

— Zakaj se je mudil tukaj toliko časa in zakaj je napravil malo pred smrtjo svoje žene skrivnostno potovanje, ki ni imelo nobenega stika z njegovimi takozvanimi tvorničskimi podjetji?

— To so vprašanja, — je rekel pomožni okrajni pravdnik, — ki so le stranskega pomena. Nikakor pa ne morete iz svojih izjavjanj sklepati tega, kar ste rekli v pričetku.

— Kje pa je bil Remo v oni noči?

— Navedel je kraj, v katerem se je mudil in tudi hotel, kjer je vpisano njegovo ime. Ali mislite, da se nismo takoj brigali za to? Recimo na primer, da je Remo dejanski izvršil zločin. Nemogoče je, da bi bil navzoč pri smrti uboge ženske. Redasto bi bilo smatrati ga zmožnim takega zločina na temelju izjav glede njegovega značaja.

— Navidezno imate prav, a stvar ima še neko drugo plat. Recimo, da je nesrečnica namenoma zavžila strup. Ali mislite, da bi moglo imeti, to nežno in občutljivo bitje toliko moči, da prenese ona strašne bolečine, katere je morala prenesti soglasno z izjavo zdravnikov? Jaz, ki dobro poznam njen značaj, sem prepričan, da bi takoj alarmirala celi hotel in brez ozira na njen prvotni namen storila vse, da so preskrbi pomoč in olajšanje. Vseled tega si ne morem misliti drugega kot da je morilec zadušil njene klice na pomoč.

— To bi mogel storiti le na ta način, da bi jo zadavil, — je rekel pomožni okrajni pravdnik. — Zadaavljenje pa pusti vedno govorijo sledove in zdravnik, ki preišče truplo, jih takoj opazi.

— Torej mi ne vrjamate?

— Priznavam, da vsebujejo vaše izjave tehtne točke, a to ni s nikakr dokazi, nikakr opora, ki bi ojačala sum. Celi dogodek je bil rešen na posem naraven način.

— Obiskovalec je potegnil iz svojega žepa listnico, iz katere je vzel pisno ter rekel:

— Hočem vam pokazati še to. Nobena žrtev ni dosti velika za me, da osvetim smrt svoje drage Elizabete. Po poroki mi je pisala semkaj in to je njeno poslovilno pismo, moj najdražji zaklad. Uvoda ne bom prebral, pač pa to, kar vas bo brez dvoma zanimalo.

— Življenje z mojim možem je breme, katerega ne morem prenesti...

— Hočem pa nositi to breme, kajti nikdo ne sme reči, da sem strahopetna. Mogoče se bom laiko ločila od svojega moža, tudi če bi morala žrtvovati ves svoj denar. To bi storila z veseljem. Ne vem, zakaj je pred ljudmi tako uljuden in nežen napram meni. Dobro vem, da me sovraži, ker sem razkrila njegovo skrivnost, a nočem ga izročiti pravici, ker bi drugače padla sramota name ter na mojega očeta, ki ni ničesar zakrivil.

— Kaj pomenja to? — je vprašal pomožni okrajni pravdnik.

— Tega ne vem, a v nadaljevanju pravi v svojem pismu:

— Če bi ga mogla vsaj spoštovati, a odkar ga prav dobro poznam, odkar vem, da je vse na njem le maska, s pomočjo, katere vara ter moti vse ljudi, ga moram zaničevati iz globine svoje duše. On ve dobro, da sem ga pregledala.

— Ali je Mr. Remo znan, da ste tukaj?

— Moj prvi obisk je veljal vam in jutraj hočem odpotovati.

— Skušal bom to preprečiti, čeprav se bomo mogoče blamirali. Pomožni okrajni pravdnik je takoj telefoniral policijskemu glavnemu stanu ter mu naročil, naj zadrži Mr. Rema pod to ali ono nedolžno pretezo, če bi skušal odpotovati, dokler ne bo govoril on sam z njim.

— Naslednjega jutra ga je dal privedi v svoj urad. Remo je izgledal zelo ogorčen in pomožni okrajni pravdnik je bil precej zadregi.

— V zvezi s tragično smrtjo vaše žene so prišle vesti, vsled katerih je zaželjivo, da ostanete tukaj še par dni, kajti par temnih točk, je, katere lahko pojasnite izključno le vi.

Remo je ostal hladen in miren. — Ali naj pomenja to, da ste pričeli sumiti mene? — je rekel.

— Nikakor ne... vendar...

V istem trenutku je energično poklical telefon. Komaj je slišal pomožni okrajni pravdnik prve besede, je dal navzočim detektivom migljati, naj ne izpuste Mr. Rema iz oči. Odšel je v stransko sobo ter govoril naprej. Njegov obiskovalec v drugi sobi ni mogel ničesar razumeti. Njegove zadnje besede so bile:

— Dobro, privedite starega gospoda takoj sem.

Nato se je vrnil v prvo sobo ter rekel Mr. Remo:

— Baj je v vašem življenju točka, ki ne more prenesti luči javnosti.

Remo se je zaničljivo nasmehnil.

— In kakšna je ta točka, če smem vprašati. Človek, ki dvigne obtožbo, mora imeti tudi potrebne dokaze.

V istem trenutku je vstopil policist s pismom, katero je pomožni okrajni pravdnik takoj odprl. Pismo je poslal lastnik hotela, v katerem se je nastanil Remo ter je vsebovalo sporočilo, da je plačal svoj račun s ponarejenim bankovcem za sto dolarjev.

V naslednjem trenutku so se odprla vrata in pridrvel je v sobo silovita stari mož v spremstvu mladega človeka, ki je prejšnji večer obiskal pomožnega okrajnega pravdnika v njegovem klubu. Starec je planil proti Mr. Remo ter razburjeno vzkliknil:

— Kaj si storil z mojim otrokom, ti zastrupljavalec, morilec!

— Prosim vas, oprostite me tega blazneža, — je rekel Remo, čeprav je vidno prebledel.

— In kje je doto mojega otroka? — je nadaljeval stari gospod, ves razburjen. — Ničesar drugega nisi hotel kot denar, le denar. Strup si kupil že v Syracuse ter ves čas koval načrte, kako boš umoril mojete dete.

Pomožni okrajni pravdnik je našel v besedah starega gospoda novo orožje proti Remu ter rekel detektivom na tilnem par besed.

— Obdržati vas moram tukaj par dni, — je izjavil Remu

Ime BORDEN = pomenja čisto mleko.

Dobro mleko se začne čisto v ozadju mlekarne, iz katere prihaja. Prihajati mora od čistih in zdravih krav — iz čiste, bogate mlekarne dežele. Molženo mora biti v čiste posode in primerno shlajeno ter takoj poslano v čiste tovarne in pravilno pripravljeno.

Splošne zdravstvene odredbe v pripravljanju Evaporiranega Mleka so ustanovljene po postavi. Poleg tega, da Borden Company upošteva te postave, je ustanovila še posebno točno nadzorstvo, da pripravlja svoje mleko

popolnoma čisto in dobre kakovosti.

Bordenovo Evaporirano Mleko je čisto mleko z dežele s smetano. Pronašli boste, da je bogato v kakovosti, dobro za domače svrhe ter izboren nadomestek za resnično smetano v vaši kavi.

Vaš grocer ga ima pri rokah za vas v veliki zalogi, kajti pri srcu mu je vaš interes in ve, da vam daje mleko, ki je po vsej Ameriki priznано kot slavno čisto Evaporirano Mleko.

Če hočete vedeti, kako kuhati z Bordenovim Evaporiranim Mlekom, izpolnite kupon ter označite, kakšno navodilo hočete in mi vam ga bomo poslali brezplačno.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

Kruh	Polivke	Pajl
Kendi	Meso	Puding
Ribe	Sladice	Juhu
IME		
NASLOV		(Slovenian)

Francoska Ksantipa.

Slednji je prišel za malo ročno torbico, katero je prinesel s seboj ter hotel zbežati. Detektiv pa so se vrgli nanj in ob tej priliki se je odprla torbica, ki je vsebovala več svežnjev bankovcev po sto dolarjev.

Na migljaj pomožnega okrajnega pravdnika so vkleknili Mr. Rema ter ga odvedli v Tombs zapore.

Kmalu nato je bila pojasnjena cela zadeva. Remo je bil pustolovec, ki je prišel že v Angliji v konflikt s postavo, navaren ponarejevalce denarja, ki je bil prav tako spreten kot brezvesten. Njegova žena je takoj po poroki doznala, kaj je pravzaprav in vsled tega je sklenil izbežati se je.

Onega večera, ko je odšel na potovanje, se je res peljal na označeno mesto ter se vpisal tam v hotelsko knjigo. Nato je odšel v svojo sobo, razmetal posteljno odelo ter se vrnil z avtomobilom v mesto, kjer je prišel v svoj hotel neopažen skozi stranska vrata. Škotsko stransko sobo se je nato priplazil v spalnico svoje žene.

Tam ji je baje priznal, da ne bo nasprotoval njeni tožbi za nečest zakon, nakar je nali svoj ženi, ki se je slabo počutila čašo Port-vina, za katero je nali, poleg vina tudi precejšnjo množino strupa.

Ko so se pričeli prikazovati, učinku strupa, je pokrtil njen obraz z blazinami, katere je tiščal toliko časa, dokler revica ni umrla.

Krik, katerega je slišal gost v sosednji sobi, ni bil vsled tega nikakr domišljija.

Po izvršenem dejanju je zapustil zločinec hotel prav tako neopažen kot je prišel vanj.

ALI VESTE, —

da je policija delavcev zaposlenih v železnem okraju Minnesota, Jugoslovani? Ali veste, da je imela United States Steel Corporation leta 1918 5.000 Jugoslovancev v svoji službi? Ali veste, da boste šele tedaj spoznali razliko med navadno in Helmar turško cigareto, ko jo boste kadili?

Šest mesecev pozneje je moral na električnem stolu v Sing Sing jetnišnici plačati z življenjem za svoj grdi zločin.

Ognjenik v severni Italiji.

Pri vasi Francenigo je nedavno izbruhnil vulkan. Po več potzemeljskih detonacijah je iz nastale zemeljske razpoke buknil plamen in se ulila lava. Krater je postal širok v dveh dneh že 4 metre. Prebivalstvo se boji večje katastrofe.

"BREZ MLEKA NI MOŽA."

SKARAMUŠ

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" poslovenil G. P.

52

(Nadaljevanje.)

— Gotovo. Ti veš, kakšna je. Ti veš, kakšne idale si je ustvarila v svoji domišljiji. Rani in žali jo, da se peša ob takem času, ko snubiš njo, s takim odpadkom, kot je deklica Bineta.

— Kako si izvedel to? — ga je vprašal markij.

— Alina je vse zaupala svoji teti. Ubogo dete ima precej povoda biti užaljeno. Pravi, da ne bo trpela, da bi ji poljubil roko z ustnicami, ki so še omadeževane od ... Saj me razumeš. Gotovo znaš ceniti utis, katerega napravi taka stvar na čisto občutljivo deklico kot je Alina. Rekla je, — boljše je, da ti povem, — da bo ob prihodnji priliki, ka ji boš poljubil roko, zahtevala vodo ter si umila roko v tvoji navzočnosti.

Markij je zardel v lice. Vstal je. Ker je poznal M. de Sautron njegov nasilni, hitro vplamteči temperament, je pričakoval izbruh. Nobenega izbruha pa ni bilo. Markij se je obrnil od njega ter počasi odkorakal proti oknu, s sklonjeno glavo ter z rokama na hrbtu. Ko je obstal ob oknu, je pričel govoriti in njegov glas je bil izžvalen.

— Prav imaš, Charles, jaz sem tepec in poleg tega še hudoben tepec. Ostalo mi je še toliko razuma, da spoznavam to. To je način življenja kot sem ga vodil dosedaj. Nikdar nisem čul potrebe zamikati si katerokoli stvar, katero sem požel.

Naenkrat pa se je obrnil in telaj je prišel izbruh.

— Pri moji veri, jaz si želim Alina kot si dosedaj nisem želel nobene druge stvari na svetu! Mislim, da bi se od jeze umoril, če bi jo moral izgubiti vsled te svoje zadnje neumnosti.

Udaril je z roko po čelu.

— Jaz sem zver, — je rekel, — živina. Vedeti bi moral, da bom zaničevan, če bo moja sladka svetnica izvedela za moja divjaštva. Rečem ti, Charles, šel bi skozi ogenj, da si zopet pridobim njen respekt.

— Upam, da si ga boš pridobil na lažji način, — je rekel Charles in v poskusu, da olajša čeli položaj, ki je bil skrajno napet, si je dovolil majhen dvopit.

— Od tebe ne zahtevajo drugega kot to, da ne hodiš skozi gotova ognja, ki niso posebno očistujoča, vsaj po mnenju gospodične.

— Zadeva s hčerko Bineta je končana, — enkrat za vselej, — je rekel markij.

— Čestitam ti. Kdaj pa si napravil ta sklep?

— Ravno v tem trenutku. Neizmerno boljše bi bilo, če bi ga napravil pred štiri in dvajsetimi urami. Štiri in dvajset ur mi je zadostovalo prepričati se, kot bi bil prepričan vsak človek, da imam opravka s čunjo, ki išče le svojo lastno korist.

Stresel se je ob spominu na Klimeno.

— Vsled tega je cela stvar tem lažja zate, — je menil de Sautron.

— Ne reci tega, Charles. Stvar ni lažja. Če bi ne bil ti tak tepec, bi me lahko posvaril že prej.

— Lahko ti dokažem, da sem te posvaril dosti pravočasno, da pa se nisi brigal za moja svarila.

— Nobene pokore ni, katere bi ne prevzel. Padel ji bom pred noge. Ponižal se bom pred njo. Priznal ji bom potrdit vse in nebo samo mi je priča, da se bom pokoril skesano radi nje in njene sladkosti.

Bil je dejanski tragičen.

M. de Sautron, ki ga ni nikdar poznal drugega kot osebnega, vase zaljubljenega in samozavestnega kavalirja, je bil presečen vspricho tega razkritja. Skoro se je prestrašil. Zdelo se mu je kot da kuka skozi odprtino v ključavnici. Potrepal je svojega prijatelja po rami.

— Moj dragi Gervais, ti si skrajno romantičnega razpoloženja. Dosti je bilo rečeno o vsem tem. Drži se svojih besed in obljubljam ti, da bo vse dobro. Jaz hočem postati tvoj odposlanec in nobenega vzroka ne boš imel za pritožbo.

— Ali ne smem sam govoriti z njo?

— Če si pameten, moraš izginiti na mestu in brezpogojno. Lahko ji pišeš, če hočeš. Pismo jo lahko sporočiš, da ti je žal. Jaz ji bom sam pojasnil, zakaj nisi govoril z njo in zakaj si odšel ne da bi ji pojasnil celo stvar. Rekel ji bom, da sem storil to na tvoj nasvet in storil bom vse na diplomatičen način. Jaz sem dober diplomat, Gervais. Zaupaj meni.

Gospod markij je dvignil glavo ter ponudil grofu roko.

— Dobro, Charles, — je rekel. — Napravi mi uslugo v tem slučaju in lahko se zanašam name kot svojega prijatelja v vseh slučajih.

Enajsto poglavje.

POLOM V GLEDIŠČU FEYDAU.

Markij se je odpeljal iz gradu zelo potr, kajti pustil je svoje ga pooblaščenca, da pojasni njegov čeli položaj ter ji pove, da je bil prisiljen oditi le raditega, ker je bil skrajno potr in da ni mogel vsled teka govoriti z njo. Markij je razmišljal o čeli stvari in lotil se ga je gnus, ko je razmišljal, kako je mogel ogroziti svojo zakonsko zvezo z gospodično de Keradieu radi tega trenutnega in obenem ničvrednega zadovoljstva, katerega je imel, ko se je spečal z gospodično Binet. Nekaj čudnega se je vršilo v njegovi duši. To je bil boj med angeljem in zverjo, ki se pogosto pojavi v sreč moških.

Kavalir de Chabrilane, ki je bil nekaj oprda markija, je sedel njemu nasproti v veliki potovalni kočiji. Postavili so majhno mizico med oba in de Chabrilane je predlagal, naj pričetna igrati "Piquet". Markij pa ni imel nobenega veselja za igro. Bil je zatopljen v svoje lastne misli.

Ko sta se peljala po slabo tlakovanih ulicah Nantesa, se je naenkrat spomnil, da je obljubil Binetki, da bo prišel k večerni predstavi. Misel na to je bila skrajno mučna zanj in sicer iz dveh razlogov. Lomil je svojo besedo ter nastopal kot bojazljivec. Bilo pa je še nekaj drugega. Mala vlačuga bo brez dvoma zahtevala od njega povračilo, poleg vsega, kar ji je že dal. Obljubil ji je, da jo bo odvedel v Pariz, da jo bo odvedel v Pariz, da jo bo nastanil v lastnem stanovanju in da ji bodo vrata vseh gledališč odprta s pomočjo njegovega mogočnega upliva.

(Dalje prihodnjik.)

Influenca

napada ljudi z veliko naglico. Hudi prehladi, bolečine v glavi, hrbtu in stegnih, okorele mišice, mrzlica in splošna potrtost je nekaj njenih znamenj. Kaj storiti? Ostanite v postelji oziroma doma, dokler traja bolezen ter jemljite

SEVEROVE TABLETE ZOPER PREHLAD IN GRIP

Ravnajte se po navodilih na zavoju. Cena 30 centov.

Ker so dihani organi skoraj vedno prizadeti, je pametno, da imate doma pri rokah

SEVEROV BALZAM ZOPER KAŠELJ.

Cena 25 in 50 centov.

Grlo je večkrat uneto in rdeče, toda jako bo pomagalo, če uporabljate

SEVEROV ANTISEPSOL

za grgranje grla ali izpiranje nosa. To sredstvo obdrži dihalna čista in prosta bacilov. Cena 35 centov.

Zgoraj navedena zdravila prodajajo v lekarnah. Vedno vprašajte za "Severova" in ne vzemite drugih.

W. F. SEVERA CO., - - CEDAR RAPIDS, IOWA

Iz Jugoslavije.

Seljačka vojna pri Kostajnici.

Iz Zagreba poročajo: Radije je sklicel veliko skupščino v Kostajnici ob bosanski meji ter se najavil kot glavni govornik. Prišlo je drugače. Na poziv krajinskih nacionalistov se je dvignil ves zavodni krajinski seljaški živel in pohitel na Radijevo skupščino, da manifestira za idejo narodne jugoslovske države. Zbralo se je v Kostajnici nad 5000 mož, ki so se formirali v impozantno povorco ter z godbo, zastavami in konjeniki na čelu, vzdikajoč kralju in državi, krenili na Radijevo skupščino. Tam je bilo zbranih okrog 400 radijevev. Radija ni bilo med njimi. Poslal je zastopnika Predaveca. Manifestanti so prebili kordon orožnikov in razbili skupščino. Do osebnih spopadov ni prišlo, le nekaterim radijevcem in frankovcem so bila razbita okna. Mnogi manifestanti so se nato zbrala na trgu kralja Petra, kjer so poedini govorniki podžigali Krajince k odločnemu odporu proti Radijevim namikom.

Nakar so se zborovali mirno razšli. Zagrebški blokaški listi (in v Ljubljani "Slovenec") so priobčili divje izmišljotine o demolitarnju hiš, ubijanju ljudi. Vse to je neresničeno.

Iz Beograda poročajo: Po bosanski Krajini so se razširile vesti, da so radijevi v Kostajnici ubili mnogo Srbov. Kmečkoga prebivalstva se je polastilo razburjenje. Okrožni predstojnik v Kostajnici je dobil od orožniške postaje poročilo, da se bliža množica kmetov Bosanskemu Novemu in proti Bosanski Kostajnici. Okrožni načelnik se je v spremstvu policijskih organov takoj napotil naproti kmetom. Zadel je na celo vojsko kmetov, ki je štela 15 ali še več tisoč oseb, oboroženih z vitlami in drugim orodjem. Med njimi je bilo kakih 1000 konjenikov. Kmetje so pripovedovali, da so radijevi iz maskevanja nad nacionalisti v Hrvatski Kostajnici umorili več uglednih Srbov, ter so vztrajali na tem, da se gredo maskevat. Položaj je bil skrajno kritičen. Vse zatiranje, da te vesti niso resnične, je bilo zaman. Kmetje so hoteli na vsak način naprej. Zato je načelnik poskusil na lep način. Ker množica ni hotela verjeti uradnim osebam, je pozval kmete, da imenujejo zastopnike, ki bi skupno z zastopniki oblasti šli v Hrvatsko Kostajnico, da se na licu mesta prepričajo o resničnosti njegovih besed. Ta predlog so kmetje sprejeli, nakar so njihovi zastopniki odšli v Hrv. Kostajnico, kjer so zahtevali, naj se jim pokažejo one osebe, o katerih se je govorilo, da so jih radijevi pobili. V kratkem času so se ti ljudje zbrali in potrdili, da v Kostajnici ni bilo prelivanja krvi. Ko je množica zvedela, da so bile vse alarmantne vesti neresnične, se je mirno razšla.

Italijani vračajo jugoslov. ladje. Kakor poročajo iz Šibenika, je iz Zadra prišlo v tamkašnje pristanišče 6 parobrodov bivšega paroplovnega društva "Dalmacija", ki so doslej bili rekvirirani od Italije ter na račun italijanske vlade opravljali službo v okolici Zadra. Ti parobrodi so: "Nibbio", "Krika", "Zrmanja", "Vo-

dica", "Liburnia" in "Adria". Na katerih črtah se bodo uporabljali, doslej še ni določeno.

Trasiranje jadranske železnice.

V Beogradu se mudijo zastopniki Bleerove grupe iz Amerike, da sodelujejo v prometnem ministertvu pri delu za trasiranje novih prog. Dosedaj je določena le glavna proga Beograd-Višegrad-Boka Kotorska. Odločitev glede posameznih točk, skozi katere bo šla ta proga, je prepuščena narodni skupščini (državnemu zboru).

Bolnice usmiljenk in usmiljenih bratov.

Iz Beograda poročajo: Gospodarsko-finančni komite ministrov je sklenil, da se imajo bolnice usmiljenk in usmiljenih bratov smatrati enakovrstne državnim humanitarnim ustanovam in oprostiti uvozne carine za sanitetni material, instrumente, aparate, bolniško perilo in zdravila.

Atentat na tiskarno v Osijeku.

O osiješko Gradjansko tiskarno, v kateri se tiska "Hrvatski list", sta prišla dva neznanca mladeniča. Eden od njiju je nameril revolver na strojnika, drugi pa je vrigel bombo, ki je eksplodirala ter napravila v poslopju precej škodo. Strojnik se je nevarnosti pravočasno umaknil. Po izvršenem atentatu sta mladeniča pobežela.

Z maskarade v smrt.

Iz Osijeka poročajo: Eliz